

onwaardeerbaar Handboek niet het minst, tegenover de gangbare eigen beschouwingen plaatste.

Dat besef was ook hier aan de Vrije Universiteit levendig, al werd er tot op heden van de geschiedenis, voorzoover ze valt binnen het terrein der Litteraire Faculteit, alleen die der Oudheid onderwezen. Het blijkt o.m. daaruit, dat haar hoogleeraren in de kerkgeschiedenis en het staatsrecht — ik noem bij name wijlen Prof. Rutgers — meer dan één studie geleverd hebben, die voor wat men onder *de* geschiedenis pleegt te rekenen van beteekenis is. Ook verdient het de opmerkzaamheid, ofschoon het aan een universiteit als deze niet bevreemden kan, dat verscheidene der hoogleeraren zich met de principieele vraagstukken der geschiedwetenschap hebben ingelaten. Om ook hier van de levenden niet te gewagen, wijlen Prof. Woltjer was gewoon deze op zijn colleges over de Encyclopaedie der Litteraire Faculteit te behandelen; het is ongetwijfeld zeer te betreuren, dat hij slechts een klein geschrift, op deze materie betrekking hebbende, het licht heeft doen zien.

Het waren onderwerpen uit de formeele historische vakken of anders uit de grensgebieden, welke men hier aanvatte. Aan de behandeling van de geschiedenis zelve kwam het over het algemeen niet toe. Volkomen natuurlijk, want dit is het werk van de historici van beroep.

Zooals U bekend is, zullen er hier twee optreden. Aan Dr. Van Schelven is de geschiedenis van vóór den vrede van Munster, die daarna, mij opgedragen. Dat men den arbeid niet anders heeft gesplitst, door n.l. den een de geheele Algemeene, den ander de gansche Vaderlandsche geschiedenis toe te wijzen, is om meer dan één reden geschied. Aan alle beoefenaars der geschiedenis behoeven niet dezelfde eischen gesteld te worden, en nu hangt het uiteenloopen der eischen er minder van af, of men met Algemeene of Vaderlandsche geschiedenis dan wel met welk tijdperk men te doen heeft. Zoo maakt het b.v. een groot verschil, of men zich met de Middeleeuwen of met de 19de eeuw bezig houdt.

Bovendien is onze Vaderlandsche geschiedenis over het